

M.A. (SANSKRIT) Semester - 2 (CBCS) Examination
May/June-2022 (OLD COURSE)
ALANKARASASTRA(ELECTIVE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન.૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે કારિકાનું આવશ્યક વિવરણ સાથે ભાષાંતર કરો. (૧૪)
 Translate with Necessary note on any two of the following:
 ૧. ધર્મ્ય યક્ષરસ્યમાયુષ્યં હિતં બુદ્ધિ વિવર્ધનમ્।
 લોકોપદેશજનનં નાટ્યમેતદ્ ભવિષ્યતિ॥
 ૨. જગ્રાહ પ્રાઠ્યમૃગ્વેદાત્ સામમ્બો ગીતમેવ ચ।
 યજુર્વેદાભિનયાન્ રસાનાયર્વણાયપિ॥
 ૩. ઇહ પ્રક્ષાગ્રહં દ્વષ્ટવા ધીમતા વિશ્વકર્મણા।
 ત્રિવિધઃ સન્નિવેરાશ્ચ શાસ્ત્રતઃ પરિકલ્પિતઃ॥
 ૪. આડિકો વાચિકશ્ચૈવ આહાર્ય ક્ષાત્વિકાસ્તથા।
 ચત્વારોઽભિનયા હયેતે વિજ્ઞેયા નાટ્યસંશ્રયાઃ॥
- પ્રશ્ન.૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે અનુવાદ સાથે સમજાવો. (૧૪)
 Translate with Necessary note on any two of the following:
 ૧. અર્થોપક્ષેપકૈઃ સૂચ્યં પચ્ચમિઃ પ્રતિપાદયેત્।
 વિષ્કમ્ભ ચૂલિકાઙકસ્યાઙકાવતાર પ્રવેક્ષકૈઃ॥
 ૨. બીજબિન્દુપતાકારવ્યપ્રલરી કાર્યલક્ષણાઃ।
 અર્થપ્રકૃતયઃ પચ્ચ તા એતાઃ પરિકીર્તિતા॥
 ૩. પૂર્વરિઙ્ગ વિધાયાદૌ સૂત્રધારે વિનિર્ગતે।
 પ્રવિશ્ય તદ્વદપરઃ કાવ્યમાસ્થાપયેન્મટઃ॥
 ૪. પ્રરવ્યાતવંશો રાજર્ષિદિવ્યો વા યત્ર નાયકઃ।
 તત્પ્રરવ્યાતં વિધાતવ્યં વૃત્તભત્રધિકારિકમ્॥
- પ્રશ્ન.૩ ભારતીય નાટ્યશાસ્ત્રની પરંપરામાં ભરતમુનિનું સ્થાન અને પ્રદાન ચર્ચો. (૧૪)
 Discuss the સ્થાન एवं પ્રદાન of ભરતમુનિ in Indian નાટ્યશાસ્ત્ર પરંપરામ્।
 અથવા/OR
- પ્રશ્ન.૩ આચાર્ય ભરતનું રસસૂત્ર સમજાવો.
 Explain the રસસૂત્ર of આચાર્ય ભરતઃ
- પ્રશ્ન.૪ દશરૂપકને આધારે નૃત્ય, નૃત અને નાટ્ય વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો. (૧૪)
 Write a detailed note on the નૃત્ય, નૃત एवं નાટ્ય according to દશરૂપકમ્।
 અથવા/OR
- પ્રશ્ન.૪ દશરૂપકમાં નિરૂપિત પાંચ સંધિઓ વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો.
 Write a detailed note on the પચ્ચ સન્ધયઃ depicted in 'દશરૂપકમ્'।
- પ્રશ્ન.૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
 Write a short note on any two of the following:
 ૧. નાટ્યોત્પતિકથા।
 ૨. નાટ્યશાસ્ત્રે રઙ્ગશીર્ષમ્।
 ૩. દશરૂપકે પ્રકરણ નિરૂપણમ્।
 ૪. દશરૂપકે પચ્ચલાયવિસ્થાઃ।
